

СПРАВКА

за отразяване на получени възражения при съгласуването на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност на интернет страницата на Министерството на финансите и Портала за обществени консултации

Министерство/Идва от	Предложение	Приема/не приема предложението	Мотиви
Кирил Милушев	Дата и час: 05.10.2021 10:31:35 Е-мейл: milushev_eood@abv.bg Коментар: ПРЕДЛОЖЕНИЕ за изменение и допълнение на Закон за данък върху добавената стойност в чл. 3, ал. 5 след края на изречението се добавя: „такива, определени със Закон като държавни дейности или доставки” т. 1 и т. 2 се отменят; МОТИВИ: В момента държавните агенции са освободени от начисляване на ДДС за услугите, които предоставят. Но само за тези, които предоставят като орган на държавна власт. С промяната ще се избегне свободното тълкуване на ЗДДС, кои такси са държавни, и кои не. И най-вече тол-таксите, събирани за движение по републиканската пътна мрежа. Кирил Милушев. Тел. за контакт: 0887 389 142	Не се приема	В закона са фиксирани общите положения, които произтичат от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност и които определят ограничително за кои видове доставки държавата и нейните органи следва да облагат с ДДС и за кои не следва да облагат с ДДС по видове доставки.
Бойко Дерменджиев	Дата и час: 06.10.2021 19:03:15 Е-мейл: bdobrev@gmail.com Коментар: От Бойко Добрев Дерменджиев тел: 089 999 4222 e-mail: bdobrev@gmail.com Становища за належаща промяна на норми в ЗДДС Уважаеми Господа, Бих искал да изразя 2 становища относно сега действащия ЗДДС, а именно: Становище 1: В ЗДДС чл. 102 ал. 4 гласи: Чл. 102. (4) (Нова - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) За определяне на данъчните задължения на лицето в случаите по чл. 96, ал. 1, изречение второ, когато е	Не се приема	1. ЗДДС съдържа редица защитни механизми за предотвратяване на измамите с ДДС, на злоупотребата с данъчния закон, съответно заобикалянето или неизпълнението на задължения по ЗДДС, които биха имали като резултат отклонението или избягването на данъчни задължения. Подобна мярка е и предвидената в чл. 102, ал. 4 във връзка с чл. 96, ал.1, изречение второ от ЗДДС. Законът съдържа

	било длъжно, но не е подало заявление за регистрация в срок, се приема, че лицето дължи данък за облагаемите доставки, с които надхвърля облагаемия оборот от 50 000 лв., от датата, на която е надвишен оборотът, до датата, на която е регистрирано от органа по приходите, или до датата, на която са отпаднали основанията за регистрация. За облагаемата доставка, с която се надхвърля облагаемият оборот, се дължи данък. Лицето дължи данък и за получените облагаеми доставки на услуги, за които данъкът е изискуем от получателя, и за облагаемите вътреобщностни придобивания, осъществени през този период. ДДС съгласно ЗДДС се дължи от лица регистрирани по ЗДДС. ЗДДС регламентира норми и срокове, касаещи регистрация по ЗДДС в зависимост от оборотите на лицата. Чл. 96 от ЗДДС гласи: Чл. 96. (1) (Изм. - ДВ, бр. 97 от 2017 г., в сила от 01.01.2018 г.) Всяко данъчно задължено лице с облагаем оборот 50 000 лв. или повече за период не по-дълъг от последните 12 последователни месеца преди текущия месец е длъжно в 7-дневен срок от изтичането на данъчния период, през който е достигнало този оборот, да подаде заявление за регистрация по този закон. Когато оборотът е достигнат за период не по-дълъг от два последователни месеца, включително текущия, лицето е длъжно да подаде заявлението в 7-дневен срок от датата, на която е достигнат оборотът. Пояснявам, че всички тези текстове определят, че лицето дължи данък след регистрация по ЗДДС, като регистрацията се случва в определен период след подаване на заявление от лицето в 7-дневен срок от достигане на оборота. В текста, с който се определят данъчни задължения на лица, които са пропуснали срока за подаване на заявление по ЗДДС (чл. 102 ал. 4 от		различна регламентация по отношение на лицата, които са изпълнили задължението си за регистрация по ДДС съобразно чл. 96, ал. 1, изречение второ от ЗДДС, и лицата, които не са изпълнили задължението си за това, поради което на основание чл. 102, ал. 4 от ЗДДС са регистрирани по инициатива на органа. Тази уредба отчита разликата в правното положение на лицата. 2. С Директива 2006/112/ЕО е предвидено с ДДС да се облага всяка една независима икономическа дейност като освобождаванията са изключение от това правило и се тълкуват стеснително. В този смисъл Република България се е възползвала от опцията да ограничи освобождаването на отдаването под наем на недвижими имоти само за физически лица, които ползват имота за жилищни нужди, доколкото това обслужва обществен интерес. Данъчно задължените лица, които отдават недвижими имоти за други цели имат възможност да се възползват от механизмите за приспадане на данъчен кредит.
--	--	--	---

	ЗДДС).и които данъчни задължения не биха били изискуеми ако е спазен срока за заявлението има ПРОБЛЕМ !!! Оказва се, че на лицата ще се определят нови данъчни задължения ако по един или друг начин пропуснат срока за подаване на заявление за регистрация по ЗДДС. Искам да обърна внимание, че закона в този му вид определя данъчни задължения и за сделките в срока до задължението на лицето за подаване на заявление за регистрация по ЗДДС!!! Т.с Казано с най-прости думи - Закона в този му вид определя нови данъчни задължения не в зависимост от дейността на лицето, а в зависимост от действието на управителя??? Или казано най-просто: Ако лицето подаде заявление в 7-дневния срок, няма да дължи данък за тези 7 дни, но ако пропусне срока ще дължи данък не само за доставките след датата на която би било регистрирано, но и за доставките през тези 7 дни??? Можем да си представим следната ситуация: Дружество, нерегистрирано по ЗДДС купува стока за 50 000.00 лв и продава стоката с 5% печалба за 52 500.00 лв. Управителят на дружество в 7-мият ден е тръгнал да подаде заявление за регистрация по ЗДДС, но по някаква обективна причина не успява да подаде заявлението. Оказва се, че независимо от причината, на дружеството ще се наложи да плаща данък в размер на 8 750.00 лв., които не би следвало да дължи. Но дружеството няма да има тези 8 750.00 лв. и собственика ще трябва да обяви фалит??? Това е още едно доказателство за проблем в нормата на чл. 102 ал. 4 от ЗДДС. Сега да обърнем внимание на Конституцията на Република България: Чл. 60 от Конституцията гласи: Чл. 60. (1) Гражданите са длъжни да плащат данъци и такси, установени със закон, съобразно техните доходи и имущество. Обърнете внимание:		
--	--	--	--

	Съобразно техните доходи и имущество, а не съобразно техните действия или бездействия. В подкрепа на моето твърдение е и текста на чл. 102 ал. 3 от ЗДДС : Чл. 102 (3) (Доп. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) За определяне на данъчните задължения на лицето в случаите, когато е било длъжно, но не е подало заявление за регистрация в срок, се приема, че лицето дължи данък за извършените от него облагаеми доставки и облагаеми вътреобщностни придобивания и за получените облагаеми доставки на услуги, за които данъкът е изискуем от получателя: 1. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) за периода от изтичането на срока, в който е следвало да бъде издаден актът за регистрация, ако лицето е подало заявлението за регистрация в срок, до датата, на която е регистрирано от органа по приходите; Трябва да се отчете, че този текст е напълно законен, защото той регламентира дейността и не облага продажбите преди срока, в който лицето би било регистрирано по ЗДДС, при подаване на заявление за регистрация по ЗДДС. Оказва се, че законодателят е допуснал грешка налагайки норма, определяща дължим данък при едно от двете аналогични задължения за регистрация по ЗДДС и то на основа на действие на управителя, а не на основа дейността на лицето. В тази връзка считам, че чл. 102 ал. 4 от ЗДДС трябва да бъде отменен. Текстовете в чл. 102 от ЗДДС достатъчно добре защитават фиска и без ал. 4. Трябва да се има предвид, че изречение 2 от чл. 96 ал. 1 от ЗДДС единствено прецизира и възлага срок за регистрация по ЗДДС, но принципно действието му е както и изречение 1, което от своя страна не изисква различни норми за санкции, под формата на данъчни задължения. Становище 2: Това ми становище се отнася за данъчното		
--	--	--	--

	облагане на отдаване под наем на недвижими имоти. В чл. 45 ал. 4 от ЗДДС е регламентирано, че освободена доставка е отдаването под наем на сграда или част от нея за жилище на физическо лице, което не е търговец, като ал. 7 уточнява, че доставчика може да избере тези доставки да бъдат облагаеми: Чл. 45. (1) Освободена доставка е прехвърлянето на правото на собственост върху земя, учредяването или прехвърлянето на ограничени вещни права върху земя, както и отдаването и под наем или аренда. (2) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2011 г., в сила от 01.01.2012 г.) Учредяването или прехвърлянето на право на строеж се смята за освободена доставка по ал. 1 до момента на издаването на разрешение за строеж на сградата, за която се учредява или прехвърля правото на строеж. (3) Освободена доставка е и доставката на сгради или на части от тях, които не са нови, доставката на прилежащите към тях терени, както и учредяването и прехвърлянето на други вещни права върху тях. (4) Освободена доставка е и отдаването под наем на сграда или на част от нея за жилище на физическо лице, което не е търговец. (5) Алинея 1 не се прилага по отношение на: 1. прехвърлянето на право на собственост върху урегулиран поземлен имот по смисъла на Закона за устройство на територията, с изключение на прилежащия терен към сгради, които не са нови; 2. прехвърлянето на право на собственост или други вещни права, както и отдаването под наем на оборудване, машини, съоръжения и постройки, неподвижно закрепени към земята или изградени под повърхността и; 3. прехвърлянето на право на собственост или други вещни права, както и отдаването под наем от къмпинги, караванни паркове, ваканционни лагери, паркингови площи и други подобни; 4.		
--	--	--	--

	прехвърлянето на право на собственост на прилежащи терени към нови сгради, както и учредяването и прехвърлянето на други вещни права върху тези терени. (6) Алинея 4 не се прилага при настаняване в хотели, мотели, вилни и туристически селища, самостоятелни стаи, вили, къщи, бунгала, къмпинги, хижи, туристически спални, странноприемници, ханове, пансиони, караванни паркове, ваканционни лагери, почивни станции, балнеоложки центрове и санаториални комплекси. (7) В случаите на доставка по ал. 1, 3 и 4 доставчикът може да избере тя да бъде облагаема. Това са норми съобразени с Директива 2006/112/ЕО на ЕС. Сега искам да обърна внимание на следните норми в директивата: Член 135 1. Държавите-членки освобождават следните сделки: а) застрахователните и презастрахователните сделки, включително свързаните с тях услуги, извършвани от застрахователни брокери и агенти; б) отпускането и договарянето на кредит, както и управлението на кредита от страна на лицето, което го отпуска; в) договарянето или всякакви операции с кредитни гаранции или други обезпечения на парични средства и управлението на кредитни гаранции от лицето, което е отпуснало кредита; г) сделките, включително договаряне, засягащи депозитни и текущи сметки, плащания, преводи, дългове, чекове и други прехвърляеми инструменти, но с изключение на събирането на дългове; д) сделките, включително договаряне, засягащи валута, банкноти и монети, използвани като законно платежно средство, с изключение на предметите с колекционерска стойност, тоест 34 ВГ Официален вестник на Европейския съюз 09/т. 3 монетите от злато, сребро и други метали или банкнотите, които обикновено не се използват		
--	---	--	--

	като законно платежно средство или монети с нумизматична стойност; е) сделките, включително договаряне, с изключение на управление и отговорно пазене, с акции и дялове на дружества и сдружения, необезпечени облигации и други ценни книжа с изключение на документи, установяващи права на собственост върху стоки и правата или ценните книжа, посочени в член 15, параграф 2; ж) управлението на специалните инвестиционни фондове съгласно определенията, дадени от държавите-членки; з) доставката по номинална стойност на пощенски марки, валидни за употреба при пощенски услуги на територията на страната, гербови марки и други подобни марки; и) залагането, лотариите и другите форми на хазарт при условията и ограниченията, постановени от държавите-членки; й) доставката на сгради или части от сгради, както и на земята, която заемат, с изключение на доставката, посочена в член 12, параграф 1, буква а); к) доставката на незастроена земя с изключение доставката на земя за строеж, както е посочено в член 12, параграф 1, буква б); л) отдаване под наем или под аренда на недвижими имоти. 2. Дейностите, посочени по-долу, се изключват от освобождаването, предвидено в параграф 1, буква л): а) предоставянето на настаняване съгласно определенията в законодателството на държавите-членки, в хотелския сектор или в секторите с подобна функция, включително предоставянето на настаняване във ваканционни селища или на площадки, разработени за ползване като къмпинги; б) отдаването под наем на помещения и площадки за паркиране на моторни превозни средства; в) отдаване под наем на постоянно инсталирано оборудване и машини; г) наемането на сейфове. Държавите-членки могат да приложат		
--	--	--	--

	допълнителни ограничения на обхвата на освобождаването, посочено в параграф 1, буква л). След това в чл. 37 от Директива 2006/112/ЕО е регламентирано, че лицата могат да изберат режим на облагане на сделките „наем на недвижими имоти”. Моето мнение е, че е безсмислено да бъде облагаема сделката „Отдаване под наем на недвижим имот” не само за жилищни нужди а разширено до всички недвижими имоти с изключение на имотите упоменати в чл. 135 т. 2 от Директива 2006/112/ЕО. Какви са доводите: Ако наемодателят начислява ДДС за наем на недвижимия имот към клиента, то е очевидно, че клиента ще възстанови начисления данък, тъй като той наема помещение за нуждите на дейността на дружеството. Оказва се, че данъчната администрация администрира начисляването и възстановяване на данъка, което е безсмислено с много малки изключения (например наемателят е нерегистрирано по ЗДДС лице). От друга страна ако наемодателят избере да извършва освободени доставки за наемите на имотите, то тогава той няма и да ползва данъчен кредит за имота, което ще доведе до намаляване на възстановения данък към дружеството наемодател. Т. е. ако наемодателя пожелае да има комфорта и да не начислява данък ежемесечно и да го събира от клиента, то той ще трябва да се лиши от данъчния кредит за имота. Счита че за бюджета няма да има липса на постъпления, като дори е възможно да се увеличат постъпленията, под форма на неизползван данъчен кредит. Още повече, всичко това е регламентирано от Директива 2006/112/ЕО на ЕС, като Република България се е позовала на последното изречение на чл. 135 от Директива 2006/112/ЕО на ЕС и е наложила облагане на всички наеми на недвижими имоти с изключение		
--	--	--	--

	на наемите на физически лица за жилищни нужди, което е нелогично В тази връзка моето мнение е че чл. 45 ал. 4 от ЗДДС трябва да се промени по следния начин: „(4) Освободена доставка е и отдаването под наем на сграда или на част от нея”		
Асоциацията на операторите на ваучери за храна в България“	Обръщаме се към Вас във връзка с изготвения от Министерство на финансите Проект за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС). В проекта, публикуван за обществено обсъждане на 5.10.2021 г., се предвижда да отпадне разпоредбата на ЗДДС (чл. 131в, т.3), която изключва ваучерите за храна от разпоредбите на чл. 131а и чл. 131б. В мотивите към проекта е записано, че тази промяна се налага във връзка със запитване по информационна фаза с № ЕУР (2021) 10016 на Европейската комисия за правилата за ДДС приложими за ваучерите за храна, в което ЕК иска становище относно причините, поради които българските власти изключват ваучерите за храна от приложното поле на чл. 131а и 131б от ЗДДС, което според ЕК е несъвместимо с чл. 30а и 30б от Директивата за ДДС. „ЕК обръща внимание, че ваучерите за храна по член 131в, ал. 2, т. 3 от ЗДДС отговарят на необходимите условия, за да бъдат смятани за „ваучери“ по смисъла на член 30а, точка 1 от Директивата за ДДС“, се казва още в мотивите. В тази връзка, Министерство на финансите предлага да отпадне разпоредбата, с която ваучерите за храна са изключени от обхвата на ваучерите с конкретна цел и многоцелевите ваучери. I I. Становище на АОВХ за данъчното третиране на ваучерите за храна:	Не се приема	В член 30а от Директива 2006/112/ЕО термините „ваучер“, „ваучер за конкретна цел“ и „ваучер за множество различни плащания“ са определени по следния начин: 1) „ваучер“ означава инструмент, при който съществува задължение да бъде приет като заплащане или част от заплащане за предоставяне на стоки или услуги и за който стоките или услугите, които ще се предоставят, или имената на лицата, които евентуално ще ги предоставят, са обозначени върху самия инструмент или в свързаната с него документация, включително в реда и условията за ползване на въпросния инструмент; 2) „ваучер за конкретна цел“ означава ваучер, при който мястото на доставка на стоките или услугите, за които се отнася ваучерът, и дължимият ДДС за тези стоки или услуги са известни в момента на издаването на ваучера; 3) „ваучер за множество различни плащания“ означава ваучер, различен от ваучер за конкретна цел. В член 30б, параграф 1 от Директивата за ДДС се установяват особени разпоредби относно облагаемите сделки (доставка на стоки или услуги) при използване на

	Според Наредба №7 на Министерство на финансите ваучерите за храна са средство за замяна, посредством което ползвателите получават храна и хранителни продукти срещу номиналната стойност на ваучерите в ресторанти, заведения за бързо обслужване, както и в обекти за търговия с храни, включително магазини за хранителни стоки, супермаркети и др. Те се предоставят от работодателите на техните служители като средство за мотивация и повишаване на ефективността, като от над 17 г. са най-предпочитаната социална придобивка в България. Системата на ваучерите за храна функционира съгласно правна рамка, определена в българското законодателство, която осигурява пълна прозрачност, проследимост и целесъобразност на средствата. Редица икономически проучвания показват, че ваучерите за храна са ефективни и от гледна точка на събираемостта на данъците, тъй като те допринасят за изсветляване на доходите на работещите и на приходите на търговците, приемащи ваучери за храна. Икономистите изчисляват, че ефектът на изсветляване на икономиката се равнява на около 15% от стойността на квотата за ваучери за храна. Според в момента действащата система ДДС се начислява при използването на ваучерите в магазините и ресторантите от крайните получатели на ваучерите за храна. Така например през 2021 г. при годишна квота от 390 млн. лв. в държавната хазна ще се върнат около 70-78 млн. лв. под формата на ДДС. Тъй като ваучерите за храна се използват както за закупуването на храна и хранителни продукти в супермаркети, минимаркети и друг вид магазини за хранителни стоки, така и за заплащане на ястия		ваучер за конкретна цел. В член 30б, параграф 2 от Директивата за ДДС се съдържат такива разпоредби, отнасящи се до ваучерите за множество различни плащания. Определенията, съдържащи се в член 30а от Директивата за ДДС, са транспонирани в §1, т. 88, 89 и 90 от допълнителните разпоредби на Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС). С членове 131а и 131б от ЗДДС са транспонирани съответно параграфи 1 и 2 от член 30б от Директивата за ДДС. В член 131в, алинея 2, точка 3 от ЗДДС обаче се предвижда, че членове 131а и 131б не се прилагат за „ваучерите за храна, издадени от лице, получило разрешение от министъра на финансите по реда на чл. 209 от Закона за корпоративното подоходно облагане.“ От националната нормативна уредба, приложима за ваучерите за храна, е видно, че тези ваучери се отпечатват само от оператори, получили разрешение за осъществяване на дейност от министъра на финансите. Работодателите поръчват ваучерите за храна на оператора и ги получават срещу заплащане на тяхната номинална стойност плюс възнаграждението за отпечатването на ваучерите. Ваучерите за храна се предоставят от работодателя на неговите служители (ползвателите) отделно от възнаграждението им и безплатно. След това те се разменят от тези служители при доставчици, които са сключили договор с оператора, за храна и хранителни
--	---	--	--

	в ресторанти, заведения за бързо хранене и др., нашето разбиране относно класифицирането на ваучерите за храна по смисъла на ЗДДС е като многоцелеви ваучери по реда на чл. 131б, поради обстоятелството, че към момента на издаването им е невъзможно да бъде еднозначно определен дължимия данък върху добавената стойност за стоките или услугите, за които те ще бъдат използвани. Мястото на изпълнение на доставката на стоките или услугите, за които се отнася ваучерът, както и конкретният доставчик също не могат да бъдат определени в момента на издаването на ваучера. Като се има предвид изложеното по-горе, бихме искали да получим Вашето становище и потвърждение относно нашето разбиране, че според новите разпоредби на ЗДДС, които трябва да влязат в сила от 01.01.2021, ваучерите за храна ще бъдат третираны като „многоцелеви ваучери“ по смисъла на чл. 131б на ЗДДС. Оставаме на разположение да предоставим всякаква допълнителна информация от значение за скорошното законосъобразно решаване на поставения по-горе въпрос. II. Становище на АОВХ за предложените законодателни промени: В същото време, АОВХ би искала да изрази своето становище спрямо предложените от Министерство на финансите промени в ЗДДС по отношение на ваучерите за храна. АОВХ счита, че отменянето на чл. 131в ал. 2, т. 3 от ЗДДС не следва автоматично от изпратеното от Европейската комисия запитване по информационна фаза с № ЕUP (2021) 10016. Когато през 2018 г. българските законодатели изключиха ваучерите за храна от обхвата на разпоредбите за ваучери с конкретна цел и		продукти (с изключение на вино, спиртни напитки, бира и тютюневи изделия) в ресторанти, заведения за бързо обслужване, както и в магазини за хранителни стоки, супермаркети, хипермаркети и др. Ако стойността на храната или хранителните продукти, закупени от ползвателя, е по-ниска от номиналната стойност на ваучера, остатъчната стойност не се връща. Видно е, че ваучерите за храна по член 131в, алинея 2, точка 3 от ЗДДС отговарят на посочените по-горе условия, за да бъдат смятани за „ваучери“ по смисъла на член 30а, точка 1) от Директивата за ДДС. В действителност доставчиците, които са сключили договор с издателя на ваучерите, са длъжни да ги приемат като заплащане. Стоките и услугите, които трябва да бъдат доставяни, са ясно посочени в разпоредбите относно ваучерите за храна. Доставчиците, които приемат ваучерите (съгласно сключения от тях договор с оператора, който ги е издал), задължително са известни и посочени в документацията за съответния ваучер. Поради това, доколкото изключва ваучерите за храна от обхвата на членове 131а и 131б от ЗДДС, разпоредбата на член 131в, алинея 2, точка 3 от ЗДДС изглежда несъвместима с членове 30а и 30б от Директивата за ДДС.
--	---	--	--

	многоцелевите ваучери, те имаха множество аргументи в полза на това решение, които са валидни и днес. На първо място, целта на Директива (ЕС) 2016/1065 по отношение на данъчното третиране на ваучери е да се гарантира сигурно и еднакво третиране, да се избегне нарушаване на конкуренцията, двойно данъчно облагане или избягване на данъчно облагане (пар. 2 от Преамбюла), да се гарантира, че няма несъответствия по отношение на ваучерите, които се доставят между държавите членки (пар. 3 от Преамбюла) и т.н. В същото време директивата предвижда изрично изключение за ваучерите за отстъпка и билетите за пътуване, входните билети за кина и музеи, пощенските марки и др. (пар. 4 и 5 от Преамбюла). Ваучерите за храна като социален инструмент не са изричен предмет на директивата, те подлежат на различни правила в различните държави-членки, тъй като обикновено са съпроводени с данъчни облекчения или други определени на национално ниво правила, като например квотния принцип, който е установен в България. Благодарение на ясно регламентираната система на национално ниво, ваучерите за храна в България са един от инструментите с най-голяма прозрачност и целесъобразност, като те водят до изсветляване на икономиката и съответно по-висока събираемост на данъци по няколко направления. На първо място, с тях често пъти се изсветляват доходите на работниците и служителите, защото за съжаление в България продължава да съществува практиката на даване на част от заплащането на работниците „на черно“. На следващо място, ваучерите водят до изсветляване на оборотите на търговците, които		
--	--	--	--

	приемат ваучери за храна, тъй като те задължително трябва да са регистрирани по ДДС и когато приемат ваучери срещу стоките и услугите, които предоставят, те също няма как да останат в сивия сектор на икономиката. Отбелязваме, че в документацията на ЕС, свързана с директивата 2016/1065, няма позоваване на системата за ваучери за храна. Само предплатените телефонни карти или програми за лоялност са посочени като илюстрация на механизма за ваучери за конкретна цел, чиито бизнес модел е фундаментално различен. Ако например закупите ваучер за настаняване в хотел в рамките на държава-членка, за да направите подарък, това поражда ангажимент от страна на хотела (ваучерът даже обикновено съдържа ограничение в периода или хотела, където той може да се използва) за предоставяне на настаняване на клиента с ваучера. Същото важи и ако закупите предплатена SIM карта от мобилен оператор, дори и тази карта да се разпространява от независим дистрибутор. При ваучерите за храна крайният доставчик на стоката или услугата не е известен към момента на издаване на ваучера. Освен това, по същество плащането на номиналната стойност на ваучерите за храна от работодателя на оператора се осъществява много преди възникването на данъчното събитие – доставка на стока (храна) или услуга (ресторантьорска) на потребителите. Както директивата за ДДС, така и установената съдебната практика на СЕС в областта на облагане с ДДС, изрично посочват, че данъчното събитие възниква и данъкът става изискуем към момента на доставянето на стоката или услугата. В тази връзка общият принцип на облагане с ДДС		
--	---	--	--

	предвижда, че данъчното събитие е това, при което възникват всички необходими законови изисквания за изискуемостта на данъка. Следователно данъкът може да стане изискуем към момента или в редки случаи след възникването на данъчното събитие, но не и преди това, освен когато (по изключение) директивата за ДДС предвижда друго. Такова изключение директивата за ДДС предвижда именно по отношение на авансовите плащания по доставки на стоки или услуги, за размера на авансовото плащане. Като изключение от общото правило обаче, същото е предмет на стриктно (тясно) тълкуване. В тази връзка, както директивата за ДДС, така и установената юриспруденция на СЕС по нейното прилагане предвиждат, че за да може ДДС да стане изискуем към момента на авансовото плащане, е необходимо всички съществени елементи, определящи данъчното събитие (доставката) да бъдат известни на страните по облагаемата доставка и в частност, към момента на авансовото плащане, стоките или услугите, които са предмет на доставката да бъдат посочени (известни) ясно, конкретно и точно. В този смисъл, не подлежи на облагане с ДДС авансово плащане за бъдещи доставки на стоки или услуги, които не са ясно, точно и конкретно идентифицирани към момента на авансовото плащане (виж в този смисъл виж. решение от 21 февруари 2006 г. на СЕО по дело C-419/02 <i>BUPA Hospitals LTD</i>, пар. 48 и следващи, както и цитираната съдебна практика). В този смисъл, ваучерите за храна следва да бъдат третиран като многоцелеви ваучери. Ваучерите за храна са преди всичко инструмент за подобряване условията на труд и социалната среда чрез стимулиране на работниците и		
--	---	--	--

	служителите. В последните години държавата положи значителни усилия за оптимизиране на системата на ваучерите за храна, подобряване на правната рамка, и насърчаване на използването им от всички икономически сектори. В резултат, ваучерите за храна се утвърдиха като важен фактор за привличане и мотивиране на служители, за поддържане на корпоративна политика за социална отговорност, стимулиране на търговския оборот и подпомагане на икономиката като цяло. В момента над половин милион служители получават ваучери за храна на месечна база, а над 10 000 търговски обекта в цялата страна приемат ваучери като средство за замяна, като размерът им варира от големи търговски вериги до малки семейни и квартални магазинчета, ресторанти, закусвални и т.н. По отношение на ефектите от прилагането на предложените промени в ЗДДС, в случай че ваучерите за храна бъдат причислени към категорията на „ваучери с конкретна цел.“ Ако в даден момент ДДС за ресторантите бъде увеличено до 20% и ваучерите за храна бъдат третираны като „ваучери с конкретна цел“ по смисъла на ЗДДС, то това би създавало необоснована административна тежест за всички участници в системата на ваучери за храна в България поради нейните специфики и би застрашило социалната функция на тази система. Най-вече, тази промяна в данъчното третиране няма да доведе до по-висока събираемост на ДДС в хазната и противоречи на принципа за просто и лесно прилагане на системата за облагане с ДДС, заложен в Директива 2006/112. На последно място, но не и по значение, бихме желали да обърнем внимание на обстоятелството, че системата на ваучери за храна в България, по		
--	--	--	--

	начина по който тя е регламентирана, се администрира и функционира понастоящем, отговаря напълно на основните цели на Директива 2016/1065, посочени в параграф 2 от нейния преамбюл. Тези правила за администриране на системата и нейната прозрачност позволяват пълен контрол (и то дистанционен) от страна на органите по приходите по отношение на цялата верига от участници – данъчно задължени лица и крайни потребители (от оператора, през работодателя, осигуреното лице – работник, до търговеца на дребно). Системите за социални ваучери предоставят на държавните институции решение за повишаване на прозрачността в конкретни сектори на икономиката, без да увеличават административната тежест. Използването на ваучери осигурява на държавните органи целесъобразност и проследяемост на разпределените средства и гарантира, че техните инвестиции имат очакваното въздействие върху поведението на бенефициентите. Функционирането и данъчното облагане на подобни системи е в компетенциите на държавите-членки и техните национални органи, които определят както размера на данъчното облекчение, така и всички останали характеристики на социалните политики, провеждани с ваучери. Ето защо ние смятаме, че Министерство на финансите е в позиция в съответствие с принципите и целите на Директивата 2016/1065 да защити пред Европейската комисия изключението за ваучерите за храна, тъй като те осигуряват прозрачност и целесъобразност, увеличават събираемостта на данъците, водят до		
--	--	--	--

	изсветляване на икономиката, но най-вече защото те представляват важен инструмент на социалната политика на държавата. Предвид гореизложеното, Асоциацията на операторите на ваучери за храна в България би искала да получи потвърждение от Министерството на финансите и Националната агенция по приходите относно нашето разбиране, че от 01.01.2021, ваучерите за храна ще бъдат третиран като „многоцелеви ваучери“ по смисъла на чл. 131б на ЗДДС. Оставаме на разположение за допълнителни коментари и за среща, на която да обсъдим гореизложените аргументи.		
Членове на Националния консултативен съвет по храните Асоциация на месопреработвателите в България Асоциация на млекопреработвателите в България Асоциация на производителите на безалкохолни напитки в България Асоциация на производителите на рибни продукти Национална асоциация на млекопреработвателите	1484196/29.10.2021 - Писмо за входиране Проект на ЗИД на ЗДДС./ 92-00-419 / 29.10.2021 Във връзка с обявената обществена консултация на законопроект за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност в периода 05.10.2021-04.11.2021 год., национално представителните браншовите организации от хранително-вкусовата индустрия - членове на Националния консултативен съвет по храните, апелираме за включване в законопроекта на допълнително изменение, с което да бъде намалена на 9 на сто ставката на данъка за храните. Конкретното ни предложение в тази връзка е за включване на допълнителен параграф в Законопроекта за изменение на чл. 66, ал. 2 със добавяне на нова точка 8: „8. Храни, с изключение на алкохолни напитки“. Разпоредбата на ал. 2 на чл. 66 следва да бъде адаптирана допълнително с оглед на това, че в	Не се приема	Анализите показват, че въвеждането на намалени ставки, не води автоматично до по- ниски цени на продаваните стоки и услуги, тъй като не са налице фиксирани цени, а водещ е либерализма при пазарното определяне цената на предлаганите стоки или услуги. Прилаганата дългогодишна данъчна политика в България е за ниски ставки за преките данъци (корпоративни данъци и данъци върху доходите на физическите лица) и за прилагане принципа на неутралност, на ставките за косвените данъци, в т.ч. единна ставка на ДДС. Политиката в областта на ДДС за целия период от неговото въвеждане в България през 1994 г. винаги е била за една единствена стандартна ставка, тъй като ДДС не може да се счита за разходно-ефективен и целенасочен инструмент за провеждане на икономическа политика.

Национален браншови съюз на хлебарите и сладкарите Национална лозаро-винарска камара Сдружение на производителите на масла и маслопродукти Сдружение „Храни и напитки България“ Спирите България – Асоциация на производителите, вносителите и търговците на спиртни напитки в България Съюз на българските мелничари Съюз на оризопроизводителите в България Съюз на пивоварите в България Съюз на преработвателите на плодове и зеленчуци	обхвата на предложението попадат и храните по действащата т. 4 от Закона за ДДС. МОТИВИТЕ за предложението ни са, както следва: 1. Към момента Република България е една от трите държави в Европейския съюз, която не прилага намалена ставка на ДДС за храните. Във всички останали държави, предвид социалната значимост на храната, ставката е съществено намалена, като в някои страни е дори нулева, а средно е между 5 и 9 %. Съгласно разпоредбата на чл. 98 и чл. 99 от Директивата 2006/112 ЕО на Съвета относно общата система на данъка върху добавената стойност (ДДС Директива) държавите членки могат да прилагат една или две намалени ставки за доставките на стоки и услуги от категориите, предвидени в Приложение III от Директивата. Хранителните продукти са първата категория стоки посочени в списъка по приложение III и в този смисъл отправяното от нас предложение е в пълно съответствие с хармонизираните правила на ЕС и в унисон с практиката в останалите страни членки, които осъзнават социалния елемент на стоките от тази категория и отчитат, че реално данъкът се заплаща от крайния потребител и по-високите му нива се отразяват пряко върху бюджета на домакинствата. 2. Ефективна антиинфлационна и компенсаторна мярка в условия на непредвидима в развитието и размера си инфлация. Цените на хранителните продукти са под натиска на редица вътрешни и глобални фактори, в.т. цени на фуражи и суровини, енергоносители, транспорт и др., които с високите си стойности		Единната ставка за ДДС кореспондира с важни принципи на данъчната политика - отраслова неутралност и равнопоставеност на данъчно задължените лица. Въвеждането на намалена ставка на ДДС не може да се разглежда изолирано и е необходимо същото да се преценява, както в контекста на данъчната политика, така и на другите политики на страната.
---	---	--	---

Съюз на производителите на захар и захарни продукти	оказват влияние и не могат да бъдат компенсирани по веригата на тяхното производство и предлагане. Ценовият ръст вече е осезаем и с предпоставена тенденция за още по-значително нарастване. Сред основните глобални фактори са: - Намаляващото производството на основни земеделски суровини вследствие на трайните климатични промени, при непрекъснато повишаване на търсенето с оглед нарастващото им потребление за производство на храни, фуражи и биогорива. Цените на основни суровини като захар, зърно, кафе и други борсови стоки на международните пазари се увеличават. Трендът е възходящ и няма как да не се отрази на българския пазар. Като участник на Единния свободен пазар на ЕС не са приложими регулаторни мерки за влияние върху цените на вътрешния пазар на земеделската продукция, респективно на произведените от преработката ѝ крайни продукти и вътрешният пазар е изцяло зависим от тенденциите в развитието на международните пазари; - Рязкото и значително покачване на цената на енергоносителите – електроенергията, природния газ и петрола на световните пазари, респективно и в страната. ХВП, с преобладаващ дял на малки и средни предприятия, е пряко и съществено негативно засегната от растящите цени на енергоносителите, водещи както до драстично увеличение на преките производствени разходи, но също и от ценовия ръст на използваните суровини и материали, завишените разходи за транспорт и логистика. Подобен ценови натиск не може да бъде компенсиран от производителите на храни и неминуемо с увеличаване себестойността на		
---	---	--	--

	продукцията, ще се пренесе върху крайните потребителски цени. Продължаващото поддържане на 20% данъчна ставка за хранителните продукти, при предпоставения значителен ценови ръст, ще резултира в намалена достъпност до стоки от ежедневна потребност и здравна значимост за населението, и свиване на потреблението. Следва да се има предвид, че разходите на българските домакинства за прехрана продължават да са на най-високите нива в целия ЕС, като една четвърт от населението е под прага на бедност. Единствената приложима мярка, която би дала незабавен ефект за стопиране на растящата инфлация и би олекотила удара върху домакинствата, е намаляването на ДДС за хранителните продукти. Не бива да бъдат пренебрегвани и другите негативни социални и икономически ефекти, съпътстващи спада в потреблението, вкл. с оглед на реалния риск за оцеляването на редица малки и средни предприятия от ХВП и индустриите по веригата на стойността – в контекста на поддържане на заетост, генериране на приходи в бюджета и др. Не на последно място бихме искали да насочим внимание и върху ефекта върху конкурентоспособността на други индустрии, вкл. туристическата, с оглед на добавената стойност, която генерира достъпа до качествени български храни. С предлаганото от нас изменение в Закона за данък върху добавената стойност ще се постигнат като минимум следните ефекти: а/ значително компенсиране на отражението на продължаващото повишаване на цените на основните първични суровини, ел. енергия, природен газ, вода и др. върху крайната продажна цена на производителя;		
--	---	--	--

	б/ забавяне темпа на ценовия шок и съхраняване на покупателната способност на населението. Въвеждането на диференцирана ДДС ставка за храните ще ограничи влиянието на ценовия ръст върху покупателната способност на домакинства, като увеличи разполагаемия им доход и запази потреблението. Същевременно, за хората с ниски доходи мярката ще е решаваща, за да могат да посрещнат най-необходимите си нужди в условията на ръст на цените на други стоки и услуги, вкл. на електроенергията за битовото потребление . в/ ефективна мярка за борба с т.н. „сива икономика“, в подкрепа на лоялната конкуренция и устойчивото развитие на представлявания от нас отговорен бизнес, стриктно спазващ законовите изисквания и отговорности. Прилагането на същата ставка като кризисна мярка за туристическия бранш през 2020 година, не доведе до намаляване на приходите за бюджета от тази дейност, а напротив помогна процеса на изсветляване в индустрията, стимулира декларирането на реални обороти и заплащането на осигуровки на реално наетия персонал. г/ прилагането на намалена ДДС ставка предпоставя и по-голяма възвращаемост в сектора, която ще изиграе съществена роля за запазване на работната сила, повишаване на доходите и квалификацията ѝ и предпазване от фалит на малки и средни предприятия. Като представители на хранително-вкусовата индустрия ние се отнасяме изключително отговорно към социалната значимост на нашите производства. Благодарение на усилията на нашите членове България бе една от малкото държави, в които не се допуснаха празни рафтове		
--	--	--	--

	и липса на хранителни продукти по магазините, въпреки значителните трудности при доставки и организация и се надяваме, че българските потребители оценяват това. Вярваме, че към настоящия момент въвеждането на намалена ставка за ДДС на храните е в интерес не само на отговорния бизнес, който представляваме, но преди всичко на българските граждани, и се надяваме предложението ни да бъде подкрепено.		
ВЗ	ВЗ 01 ноември 2021 г. 19:12:27 ч. Чл. 13 (4), т. 7 ЗДДС Считам, че отмененият текст на чл. 13, ал. 4, т. 7 от ЗДДС следва да бъде възстановен, тъй като отмяната му внася объркване в третирането на вътреобщностните дистанционни продажби на стоки и противоречи на текстовете на ДДС Директивата. Освен това огледалната разпоредба на чл. 7, ал. 5, т. 7 не е отменена, което поражда неяснота относно отчитането на вътреобщностните дистанционни продажби – дали следва да се отчете единствено дистанционната продажба, облагаема в страната (когато лицето е избрало да се регистрира по общия ред на ЗДДС вместо да се регистрира по режим в Съюза) или следва да се отчете вътреобщностно придобиване на стоката, последвано от доставка на стоката до данъчно незадължения получател, облагаема в страната. Съответните текстове на ДДС Директивата, касаещи въвеждането на изключение за дистанционните продажби от обхвата на вътреобщностното придобиване на собствени стоки, не са изменени, нито пък разпоредбите относно OSS режима за вътреобщностните дистанционни продажби изискват промяна на досегашното отчитане на дистанционните	Приема се	Отразено в проекта на ЗИДЗДДС

	продажби по общите правила, когато лицето не е избрало да се възползва от доброволния режим в Съюза. Следователно, предлагам отмененият текст на чл. 13, ал. 4, т. 7 от ЗДДС да бъде възстановен в предходната си редакция, така че дистанционните продажби на стоки да продължат да са изключени от обхвата на ВОП на стоки.		
Сдружение за модерна търговия	коментари по публикувания за обществено обсъждане проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност. Съгласно § 54. от проекта прилагането на въведената с ДВ, бр. 55 от 2020 г. ставка от 9 на сто върху определените в чл.66, ал. 2, т.2, т.4 и т.5 от закона доставки се продължава до „прекратяване на обявената извънредна епидемична обстановка на територията на Република България, свързана с епидемичното разпространение на COVID-19“. Предлагаме срокът, за който ще се прилага ставката от 9 на сто за посочените стоки да бъде фиксиран до конкретна дата и това да бъде краят на следващата финансова година, т.е. 31.12.2022 г. От икономическа гледна точка обвързването на срокове с финансова година отговаря в най-висока степен на завършването на един пълен стопански цикъл, в рамките на който бизнесът ще работи в условията на правна сигурност, с ясна и точна прогноза за парични процеси и бюджет. Необходимостта от правната и икономическа сигурност в момента е повече от належаща в ситуацията на пандемична обстановка. Моля също така да вземете под внимание, че в редица случаи стопанските субекти се затрудняват да реагират на краткосрочни промени в законодателството или да се адаптират към приемането на незабавни решения, тъй като	Не се приема	Изискването за маркиране на хранителните стоки, които безвъзмездно се предоставят към оператор на хранителна банка с маркировка "дарение, не подлежи на продажба", е въведено с цел елиминиране на риска от злоупотреби. Например, лица, получили такива дарения да извършат с тези стоки последващи възмездни сделки. Това изискване е от значение и за упражняване на ефективен контрол от страната Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) върху операторите на хранителни банки по отношение безопасността на получаваните и даряваните храни. Изискването лицето, предоставило безвъзмездно хранителните стоки, да няма изискуеми и неплатени данъчни, осигурителни или други публични задължения и през последните две години да няма влязло в сила наказателно постановление е въведено с оглед осъществяване на ефективен данъчен контрол от органите на Национална агенция за приходите (НАП) върху данъчно задължените лица, които ще предоставят безвъзмездно хранителни стоки на оператор на хранителна банка.

	въвеждането на изменения са свързани с технологично време за тяхното имплементиране, а също и навременното уведомяване на потребителите. В допълнение, моля да имате предвид, че за редуцирането на ставката за тези продукти, а именно книги и бебешки продукти беше създадена обществена нагласа и преди пандемията, поради което запазването на намаления процент би могло да се коментира впоследствие извън спецификите на стоящия момент. Към предложените текстове за изменение и допълнение на ЗДДС, моля при формиране на окончателния проект да включите за разглеждане разпоредбите в ЗДДС за дарения на храни. Съгласно писмо № 91-694/28.10.2021 от министъра на земеделието, храните и горите проф. д-р Христо Бозуков на 07.10.2021 г. с Решение №700 на Министерски съвет е приета Национална програма за предотвратяване и намаляване на загубата на храни (2021 – 2026 г.). Стратегията предвижда изпълнението на поетия от страната ангажимент за постигане на Цел 12.3 на ООН за намаляване наполовина разхищението на храни на ниво търговия на дребно, като една от формите за превенция на загубите за храна е насърчаването на дарението на храна. Съгласно действащата нормативна уредба даренията на хранителни стоки с приближаващ срок на годност в полза на хранителни банки са освободени от ДДС, ако дарителите са изпълнили кумулативно посочените в ЗДДС условия (чл.6, ал.4, т.4). Условията за ползването на данъчното облекчение са на практика неизпълними за бизнеси с мащаба на хранителните вериги, където		Според регламентираното в ЗДДС НАП при поискване предоставя на БАБХ информация за наличието на публични задължения на лице, оператор на хранителна банка. Хранително банкиране по Закона за храните може да се извършва само от лица, получили разрешение за оператор на хранителна банка, издадено от изпълнителния директор на БАБХ. В БАБХ се води публичен регистър на издадените разрешения за оператори на хранителни банки. Едно от основанията за прекратяване на действието на издадено разрешение за оператор на хранителна банка, е когато на оператора на хранителна банка е наложена имуществена санкция с влязло в сила наказателно постановление за повторно нарушаване на разпоредбите на Закона за храните и/или на ЗДДС. НАП незабавно уведомява БАБХ, когато на оператора на хранителна банка е наложена имуществена санкция с влязло в сила наказателно постановление за повторно нарушаване на разпоредбите на Закона за храните и/или на ЗДДС.
--	---	--	---

	бързината и ефективността на работните процеси са ключови за дейността им. Така например, поставянето на изискване за етиктиране на всяка бройка стока при обема и количеството, което би се дарило, предполага създаването на такава организация, която изисква ангажирането на значителен допълнителен ресурс и време. Същевременно изпълнението на част от условията е спорно от гледна точка на тълкуването и прилагането им и не създават търсената правна сигурност. В резултат на това, настоящата законодателна уредба не изпълнява целта да се насърчат хранителните вериги да даряват. Нещо повече, дарението на храни при настоящата правна уредба генерира допълнителни разходи за данъци. Във връзка с гореизложеното правим следните предложения за изменения на правната уредба: • Предлагаме да отпадне изискването дарителите да маркират всеки отделен хранителен продукт с текста „дарение, не подлежи на продажба“. Изпълнението на изискването от една страна не гарантира избягването на евентуални злоупотреби. Самият факт, че такива дарения се насочват единствено към хранителни банки създава достатъчна сигурност. Същевременно изискването се отразява негативно върху ефективността и бързината на процеса, които са задължителни при дарение на храни с изтичащ срок на годност. От друга страна, за веригите означава извършването на допълнителни разходи, свързани с ангажирането на човешки и времеви ресурс. Предлагаме това изискване да се замени с подписването на двустранен протокол, който		
--	---	--	--

	включва описание на видовете продукти и дареното количество. • Едното от изискванията в чл.6, ал.4, т.4, б.„ж“ от ЗДДС, а именно за изискуеми и неплатени данъчни, осигурителни или други публични задължения предлагаме да отпадне. В ЗДДС липсва законова дефиниция на понятието „изискуеми публични задължения“, с което ограничението се свързва, а формулировката създава възможност за разнопосочно • тълкуване съобразно останалите норми на националната уредба. Вече беше формирана негативна практика по повод прилагането на чл.209, ал.1, т.2 от ЗКПО, което наложи и неговото редактиране. В случай, че с това изискване законодателят има за цел да обвърже ползването на данъчно облекчение по ЗДДС с липсата на данъчни задължения предлагаме като минимум условието да се преформулира аналогично на условието за ползване на данъчно облекчение за ваучерите за храна (чл.209, ал. 1, т.2 от ЗКПО в сила от 01.01.2021 г.). • Предлагаме също да отпадне изискването и другото изискване по чл.6, ал.4, т.4, б.„ж“ от ЗДДС дарителите да нямат през последните две години влезли в сила наказателни постановления за нарушение на чл. 180, 180а, 181, 182 и 185 от ЗДДС. Не намираме логиката и мотива на законодателя ползването на облекчението за дарение на храни да бъде обвързвано с административни нарушения. По повод на предложените промени в ЗДДС за даренията на храните предлагаме да се извърши допълнително пояснение в чл.31 от ЗКПО като		
--	--	--	--

	след юридически лица с нестопанска цел бъде добавено и хранителни банки. Надяваме се изложените от нас аргументи да бъдат взети предвид при формиране на окончателния проект за изменение и допълнение на ЗДДС. Оставаме на разположение за всякакви допълнителни коментари и анализи.		
АСОЦИАЦИЯ „БЪЛГАРСКА КНИГА“	Асоциация „Българска книга“ е единствената у нас организация на книгоиздатели, книготърговци и литературни агенти. Тя обединява към момента 136 члена, които на практика извършват над 90 % от книгоиздаването и книготърговията у нас. Като представителна организация за бранша АБК предлага в обявления от МФ за обществено обсъждане на 5 октомври т.г. ЗИД на ЗДДС в чл. 66 (2), т. 2 уточнението в скоби (<i>с сила от 1.07.2020 до 31.12.2021 г.- ДВ.,бр.55 от 2020 г.</i>) да отпадне. Мотивите ни за запазване на ставката на ДДС от 9% и нейния постоянен срок на действие са следните. 1. Книгоиздаването е един от най-засегнатите и неподкрепени в кризата браншове, но запазването на по-ниската ставка на ДДС е цивилизационен избор, който България следва да направи. Този цивилизационен избор е заложен още в меморандума, който Асоциация „Българска книга“ и Министерството на културата подписват заедно с още 15 институции преди повече от 10 години гласи: „Културата е същност и проява на всяка цивилизация. Основно мерило за културата на една нация е нейната книжнина“. През 2006 г. стартира националната програма „Четяща	Не се приема	Анализите показват, че въвеждането на намалени ставки, не води автоматично до по- ниски цени на продаваните стоки и услуги, тъй като не са налице фиксирани цени, а водещ е либерализма при пазарното определяне цената на предлаганите стоки или услуги. Прилаганата дългогодишна данъчна политика в България е за ниски ставки за преките данъци (корпоративни данъци и данъци върху доходите на физическите лица) и за прилагане принципа на неутралност, на ставките за косвените данъци, в т.ч. единна ставка на ДДС. Политиката в областта на ДДС за целия период от неговото въвеждане в България през 1994 г. винаги е била за една единствена стандартна ставка, тъй като ДДС не може да се счита за разходно-ефективен и целенасочен инструмент за провеждане на икономическа политика. Единната ставка за ДДС кореспондира с важни принципи на данъчната политика - отраслова неутралност и равнопоставеност на данъчно задължените лица. Въвеждането на намалена ставка на ДДС не може да се разглежда изолирано и е необходимо

	България“ и тогава се поставят основите на стратегията за развитие на книжния пазар. Като една от главните цели на тази програма е въвеждането на данъчни преференции и други облекчения за цялата книжна екосистема. Изминало е повече от цяло десетилетие, а все още намалението на данъка е антикризисна мярка, а не цивилизационен избор. 2. По отношение на книгите АБК (както и почти всички творчески сдружения, свързани с литературата у нас) винаги е поддържала предложенията за понижение на ДДС и счита, че е добро решение книгите да са по-достъпни. От друга страна, в България винаги е имало твърда позиция за неприемане на диференцираните ставки, независимо че те съществуват в почти всички страни на Европа. За справка: линк към сайта на Европейската комисия с информация за ДДС върху книгата в различните европейски държави: https://ec.europa.eu/taxation_customs/system/files/2020-10/vat_rates_en.pdf С 20 % ДДС върху книгите България има втората най-висока ставка за ДДС не само в ЕС, но и в цяла Европа (по-висока – 24 %, тя е само в Дания). В останалите страни тя е: - 0 % в Албания, Великобритания, Ирландия, Норвегия и Украйна; - 2,5 % в Швейцария; - 3 % в Люксембург; - 4 % в Италия и Испания; - 5 % в Кипър, Малта, Полша, Унгария и Хърватия; - 5,5 % във Франция; - 6 % в Белгия, Нидерландия, Португалия и Швеция;		същото да се преценява, както в контекста на данъчната политика, така и на другите политики на страната.
--	---	--	---

	- 6,5 % в Гърция; - 7 % в Германия; - 8 % в Турция; - 9 % в Естония, Литва и Румъния; - 9,5 % в Словения; - 10 % в Австрия, Словакия, Сърбия, Финландия и Чехия; - 11 % в Исландия. Дори с намалението на ставката от 20 на 9 % България се придвижва от 26-о на 20-23-о място в Европейския съюз. За разлика от всички страни-членки на ЕС, България не разполага с работещ механизъм за подкрепа на четенето и книгоиздаването чрез гарантиран стандарт за финансиране с бюджетни средства на попълването и обновяването на книжния фонд на обществените библиотеки – не на проектен принцип, а с гарантирани във всеки годишен бюджет средства на човек от населението. В изпълнение на приетия през 2009 г. Закон за обществените библиотеки с шестгодишно забавяне на 5 юни 2015 г. министърът на културата подписа изисквания в закона Стандарт за библиотечно-информационно обслужване, но вече 6 години и той остава без нужното финансово осигуряване във всеки годишен бюджет. От 2009 до 2020 г. включително по различни проекти през Министерство на културата са осигурени по 0,96 лв на човек от населението (не годишно, а общо за 12 години!), при пет години (2009, 2010, 2013, 2016 и 2017) с нулево финансиране. За сравнение – всяка година във Великобритания всяка публична библиотека има осигурено финансиране и трябва да купува по 216		
--	---	--	--

	книги на 1000 души население, в Ирландия на човек от населението са осигурени по 2,75 евро за книги за обществените библиотеки, в Италия средствата са по 0,63 евро на човек, в Германия 7774 обществени библиотеки разполагат годишно с 2 милиарда евро за книги, във Финландия 863 обществени библиотеки има осигурени 800 000 евро за непопулярна литература, в Норвегия всяка година от 600 новоизлезли книги държавата изкупува между 770 и 1550 екземпляра и ги предоставя на публичните библиотеки за безплатно ползване... В този смисъл АБК подготви свое предложение по Плана за възстановяване и устойчивост, което внесе на 26.11.2020 г. до министър-председателя с копие до заместник-министър председателя и министрите на културата и образованието и науката, а също и до комисиите по културата и медиите, образованието и науката и бюджет и финанси в 44-ото Народно събрание. Предложението ни не получи никакъв отклик. Без отговор остана то и от служебния вицепремиер по европроектите и служебните министри на културата и образованието и науката, въпреки че бе подкрепено и от АИКБ. 3. В България диференцираната ставка на ДДС не е прецедент. Такава ставка се прилага в туризма – за хотелски и други услуги – и е в размер от 9% от много години. Книгата не е обикновена стока. Тя носи в себе си езика, културата и бъдещето на нацията. Благодарение на книгите има четящи хора, а многобройни световни проучвания доказват, че четящите хора са двигателят за развитието на икономиката. Затова смятаме, че при взимане на решения за намаляване на ДДС за книгите съществува достатъчно силен довод за това.		
--	---	--	--

	4. Ако се разгледа ценовата еластичност на търсенето при книгите, се вижда, че степента на реакцията на четящите хора на изменението на пазарната цена на книгите и/или техните доходи е значима. Характерно е еластично търсене – търсеното количество се изменя в по-голям процент, отколкото цената, а коефициентът на еластичност е по-голям от единица. Ако цената намалява, общият приход се увеличава. В този случай издателят има интерес да намали цената. 5. Данните от изминалата година, в които ставката на ДДС е 9%, показват намаление на средната корична цена на книгите в книжарските вериги от около 9%, което пряко влияе на потребителското поведение, а това води след себе си редица положителни финансови, икономически и социални последици. 6. Ако се разгледа ценовата еластичност на предлагането на книгите, се вижда, че поради специфики на производствената дейност предлагането е еластично. В този случай издателите имат интерес да увеличават обема и разнообразието на своята продукция. Тъй като наличието на много и различни по жанр заглавия е от голямо значение за читателя, това ще стимулира потреблението и четенето на книги в страната. 7. Наличието на книги и тяхното многообразие има основно значение за създаването и развитието на четящите хора, които е доказано, че са двигател на икономиката и бъдещето. Затова подкрепата на книгоиздаването и инвестирането в бъдещето на нацията по този начин не може да бъде временна марка. Изисква се постоянство.		
--	--	--	--

	5. В контекста на предприетите реформи в областта на данъчното облагане с данък добавена стойност бихме искали да предложим за разглеждане няколко предложения, изхождащи от наши членове и браншови организации, както следва: 5.1. Да се уреди законова възможност за приспадане на ДДС при закупуване на високопроходими леки автомобили, електромобили и хибриди и на последващите режимни разходи за поддръжката им и за гориво в следните две хипотези: - по отношение на електромобилите и хибридите с възможност за директно зареждане от електрическата мрежа (Plug in hybrids) - за всички данъчни субекти с мобилност в дейността си. Към момента инвестиция в електрическа мобилност е нерентабилно и без съществена подкрепа или субсидия от страна на държавата или местната власт. Ползите могат да бъдат факт, както за ползвателите като икономия от гориво, така и за гражданите и за природата с по-малко шум и нулеви или близко до нулеви вредни емисии. В други страни се предоставят пряко субсидии до 8 - 10 000 EUR, като според нас в България приспадане на ДДС ще бъде реална мотивация за	Не се приема	дължимият ДДС не е известен към момента на издаване на ваучера. Следователно ваучерите за храна не може да се смятат за „ваучери за конкретна цел“ и поради това следва да се разглеждат като „ваучери за множество различни плащания“ („многоцелеви ваучери“). Директива 2006/112/ЕО не предвижда такива облекчения относно електромобили.
--	--	---------------------	---

	електрифициране на автомобилния парк на данъчните субекти с мобилност в дейността си; - по отношение на високопроходимите леки автомобили - за данъчните субекти, които изпълняват дейност извън пътя. В редица сектори (предоставящите геодезически услуги, земеделски производител, строител и др.) се налага търговските субекти да достигат труднодостъпни места във връзка с дейността им. Голяма част от тези търговци биха предпочели да инвестират в по-компактни леки високопроходими автомобили, вместо съгласно законодателството да се търси регистрация с 6+1 места и други форми на товарен автомобил. ➤ Към настоящия момент една четвърт от общите емисии на парникови газове в ЕС се генерират от емисиите от транспорта. През месец декември 2020 г. Европейската комисия представи своята Стратегия за устойчива и интелигентна мобилност, заедно с план за действие от 82 инициативи, които ще направляват работата на Съюза през следващите четири години. В рамките на тези приоритети Стратегията предвижда до 2030 г. по европейските пътища да бъдат в движение най-малко 30 милиона леки автомобили с нулеви емисии, а до 2050 г. почти всички леки автомобили, микробуси, автобуси и нови тежкотоварни превозни средства да бъдат с нулеви емисии. Според ЕК, за да може транспортът да стане устойчив, това означава на практика насърчаване на навлизането на превозни средства, плавателни съдове и самолети с нулеви емисии, възобновяеми и нисковъглеродни горива и свързаната с тях инфраструктура – например чрез		
--	---	--	--

	монтиране на 3 милиона обществени зарядни станции до 2030 г. В тази връзка важна роля има въвеждането на финансови мерки с цел да се стимулират потребителите да направят своя избор в полза на по-екологичните автомобили. Към момента в България се прилага твърде ограничен кръг от нормативни стимули към ползвателите на електрически автомобили: ✓ Съгласно чл. 58, ал. 2 от Закона за местните данъци и такси се освобождават от данък върху превозните средства електрическите автомобили, мотоциклети и мотореди, както и електрическите превозни средства категории L5e, L6e и L7e, определени в чл. 4 от Регламент (ЕС) № 168/2013. ✓ Съгласно приложение № 2 към чл. 3, ал. 1, т. 2 от Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса за изцяло електрическите превозни средства (категории M1 и N1) продуктова такса (т.нар. „еко такса“) ще се заплаща от 01.01.2022 г. ✓ Безплатно паркиране в платените зони за паркиране в големите общини (сини и зелени зони) – например електромобилите паркират безплатно в обособените зони за почасово платено паркиране на територията на Столична община само с надлежно издаден стикер съгласно чл. 107 от НОДТСО. Експертите смятат като най-ефективни за насърчаване на използването на екологосъобразни автомобили мерките за директно стимулиране като данъчните кредити при покупка и използване на ЕПС, директните субсидии при покупка на нови ЕПС и прогресивното данъчно облагане, насърчаващо използването на ЕПС.		
--	---	--	--

	Продажбите на електрически автомобили и хибридни електрически превозни средства в Европа се увеличават значително през 2020 г., въпреки че общите продажби на автомобили в региона отчитат значителни спадове. Нараства и броят на продадените в България електрически превозни средства. Този сегмент отчита увеличение през 2020 г. от 63 % до 1933 електромобила. В същото време нараства и интересът към хибридните превозни средства – за същия период се отчита ръст от над 41% до 11 868 превозни средства. ➤ Към момента за ползване на данъчен кредит за автомобили 4x4 според нормативната уредба в общия случай се налага те да бъдат с 6+1 места или N1, т.е. като лекотоварни. При осъществяване на основния предмет на дейността на много фирми, които са съществен фактор от икономиката на страната, е необходимо да се използват автомобили с повишена проходимост или с висока проходимост. Тъй като размерът на ДДС е съществена част от ценообразуването, както и последствие в поддръжката, инвестициите в юридическите лица налагат избор, който е по-скъпа обща сума на инвестицията, както и по-скъпа поддръжка, но използването на данъчния кредит създава относително преимущество от – 20 %. На практика нормативата уредба създава условия, при които се инвестира в по-големи автомобили, по-скъпа поддръжка, по-ресурсоемки, повече замърсяващи и използващи повече пространство на пътя и при паркиране. В допълнение вероятно планинските особености изграждат допълнително условия за по-агресивна среда на пътя.		
--	--	--	--

	На практика нуждите на бизнеса изискват по-ниско ниво на оборудване, например по-малко от 6+1 места или пък не се налага по-голямо товарно отделение, т.е. да не бъде N1. Въпреки това рационалната икономическа стратегия на активния бизнес извършва нерационален избор поради нормативната база или други усложнени обстоятелства свързани с това. Сектори, при които се налага извършване на дейност извън благоустроена пътна инфраструктура, е редно да могат да използват данъчен кредит за мобилността според нуждите, а не според деформирана потребност. Примери на дейности, при които това е приложимо и ще окаже пряко съществена икономия при инвестиции в автомобилен парк са: строителство, земеделие, геодезически измервания и много други. Технологичният процес е с все по-висока скорост и в много дейности се прилагат инструменти и технически средства, някои от които твърде компактни, които изискват да бъдат транспортирани не в товарно открито отделение, а в сравнително защитената среда на купе или багажник. В гореописаните сфери на работа съвременните задачи за изпълнение изискват все по-висока степен на мобилност, модулност и широк набор от инструменти. Разработването на нови хоризонти е цел на всеки бизнес с амбиции за растеж. За да се стимулира развитие и растеж на бизнеса, важно условие е адекватна нормативната база. Регулациите следва да благоприятстват икономии, да се редуцират нецелесъобразните разходи и да се изгражда среда за транспарентност на инвестициите. При осигуряване на комфортната среда, бизнесът следва да бъде по-		
--	--	--	--

	продуктивен, респективно с по-висока доходност, респективно с по-висока платежоспособност, респективно по-висока събираемост на новоопределените по-ниски нива на данъци и такси, но с по-широко разпространение и положителна популярност. 5.2. Услугата по кремация да бъде освободена от ДДС или спрямо нея да се прилага диференцирана ставка от 9 %. Съгласно разпоредбата на чл. 98 и чл. 99 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета относно общата система на данъка върху добавената стойност държавите членки могат да прилагат една или две намалени ставки за доставките на стоки и услуги от групите, посочени в Приложение III от същата директива. Под номер 16 в Приложение III на Директива 2006/112/ЕО е посочена именно доставката на услуги от погребални служби и крематориуми, както и доставката на свързаните с тях стоки. Доставката на услуги от погребални служби и крематориуми, и доставката на свързани с тях стоки са посочени и в Част Б, ал. 4 от Приложение X на Директива 2006/112/ЕО в Списъка на сделките, които държавите-членки могат да продължат да освобождават от облагане с ДДС. Поради това в редица европейски страни услугите по кремация са освободени от ДДС доставки. Това се разглежда като мярка за стимулиране на екологичните решения в погребалната дейност с доказано положително отражение и силно изразено социално значение за обществото. В България доставката на услуги по кремация нито е освободена от ДДС, нито пък спрямо нея се прилага диференцирана ставка. Освобождаването на тази доставка от ДДС в България или прилагането спрямо нея на	Не се приема	Анализите показват, че въвеждането на намалени ставки, не води автоматично до по-ниски цени на продаваните стоки и услуги, тъй като не са налице фиксирани цени, а водещ е либерализма при пазарното определяне цената на предлаганите стоки или услуги. Прилаганата дългогодишна данъчна политика в България е за ниски ставки за преките данъци (корпоративни данъци и данъци върху доходите на физическите лица) и за прилагане принципа на неутралност, на ставките за косвените данъци, в т.ч. единна ставка на ДДС. Политиката в областта на ДДС за целия период от неговото въвеждане в България през 1994 г. винаги е била за една единствена стандартна ставка, тъй като ДДС не може да се счита за разходно-ефективен и целенасочен инструмент за провеждане на икономическа политика. Единната ставка за ДДС кореспондира с важни принципи на данъчната политика - отраслова неутралност и равнопоставеност на данъчно задължените лица. Въвеждането на намалена ставка на ДДС не може да се разглежда изолирано и е необходимо същото да се преценява, както в
--	--	----------------------------	--

	диференцирана ставка ще има допълнителен съвкупен ефект не само във връзка с екологията, но също така и по отношение на оптимизацията на общинските терени, социалната и икономическата среда. 5.3. Да се увеличи прагът за задължителна регистрация по ДДС в съответствие с измененията в общата система на данъка върху добавената стойност на ЕС съгласно Директива 2006/112/ЕО. В момента задължителната регистрация по ДДС се извършва при достигане на оборот от 50 хиляди лева годишно, което е твърде нисък праг (средно по около 4000 лева месечно) и създава сериозна административна тежест пред бизнеса, особено по отношение на микро-, и малките предприятия. Регистрацията по ДДС изисква завишаване на изискванията към счетоводното обслужване на тези предприятия – подаване на ежемесечни справки декларации и дневници, което води и до завишени разходи за тях. Съгласно чл. 96, ал. 1 от Закона за данък върху добавената стойност всяко данъчно задължено лице, което е установено на територията на страната, с облагаем оборот 50 000 лв. или повече за период не по-дълъг от последните 12 последователни месеца преди текущия месец е длъжно в 7-дневен срок от изтичането на данъчния период, през който е достигнало този оборот, да подаде заявление за регистрация по този закон. Този праг за задължителна регистрация не е променен от приемането на закона през 2006 г., но междувременно общата икономическа ситуация в страната съществено е променена. Увеличаването на праговете за задължителна регистрация по ДДС ще спомогне за осветляване	Не се приема	контекста на данъчната политика, така и на другите политики на страната. Всяка промяна в прага за задължителна регистрация по ЗДДС представлява нова специална мярка за дерогация по смисъла на ДДС Директивата. В тази връзка преди приемане на законодателна промяна относно този праг е необходимо да бъде получено Решение за изпълнение на Съвета на ЕС за предоставяне на разрешение на Република България да въведе специална мярка за дерогация от разпоредбите на член 287 от ДДС Директивата. Следва да се отбележи, че независимо от повишаването на стойността на прага за регистрация по ЗДДС, не се очаква положителен ефект за бюджета. Данъкът върху добавената стойност е основен източник на приходи в републиканския бюджет. Следва да бъде отчетено, че броят на данъчно задължените лица, които ще подлежат на задължителна регистрация значително ще намалее. Промяната би довела до намаляване на приходите от данък върху добавена стойност за бюджета, което поставя въпроса за тяхното компенсиране. Това от своя страна ще доведе до необходимост от дебат за цялостно преразглеждане на действащата данъчна система и за увеличаване ставките на преките данъци за компенсиране
--	---	----------------------------	--

	на бизнеса на много микро- и малки предприятия, които понастоящем се задържат под установения праг с цел да намалят административната тежест по счетоводното обслужване на предприятията им. Ще се създаде по-благоприятна данъчна среда, която да помогне на микро- и малките предприятия да растат и да търгуват по-ефективно през граница.		намалението на приходите от ДДС.
Адвокатско съдружие „Ърнст и Янг България“	В рамките на процедурата по обществено обсъждане бихме искали да изложим нашето становище относно Проекта, публикуван на интернет страницата на Министерство на финансите на 05.10.2021 г. В публикувания проект като най-значима предложена промяна намираме възможността за коригиране на погрешно фактуриран ДДС, включително при влязъл в сила ревизионен акт. Допускането на извършването на корекция на грешно издадени фактури при приключило ревизионно производство е обект на практиката на данъчната администрация през последните години, при формирането на която нашето адвокатско съдружие има активно участие. За значимостта на въпроса свидетелства и поредицата от решения в полза на данъчно задължените лица, постановени от Съда на Европейския съюз по български преюдициални запитвания. Последният многократно е посочвал в своята практика, че българската държава следва да въведе ефективни механизми за корекция на неправилно издадени фактури, които не документират правилното ДДС третиране на дадени доставки. Нещо повече, тези механизми следва да не бъдат прекомерно комплицирани, така че да правят възстановяването на неправилно начисления ДДС	Приема се	

	прекалено трудно или практически невъзможно. При всички случаи тези процедури трябва да гарантират неутралността при облагането с данъка върху добавената стойност. С настоящето становище бихме искали да подкрепим и наблегнем на необходимостта предложените текстове на разпоредби, които дават възможност за корекции при грешно данъчно третиране на доставка, установено с влязъл в сила ревизионен акт, да бъдат приети в окончателния текст на Закона за данък върху добавената стойност. Предложеният механизъм за корекция би осигурил неутралност на данъка върху добавената стойност и би отстранил възможността една доставка на стока или услуга да се обложи два пъти. Към настоящия момент за лицата съществува основание за търсене на отговорност от държавата за вреди, които представляват именно двойно събраният данък, но този ред е обусловен от наличието на допълнителни обстоятелства и е доста по-сложен за лицата, а и за Държавата. Поради това считаме за напълно обосновано и необходимо да се предвиди механизъм, подобен на предложения в Проекта, за корекция при неправилно третиране на дадена доставка, което е установено с влязъл в сила ревизионен акт. С оглед както на практика на Съда на Европейския съд, така и на наличието на алтернативните способи за обезщетяване на данъчно задължените лица, считаме, че приемането на предложената възможност за коригиране на погрешно фактуриран данък върху добавената стойност е напълно целесъобразно. Надяваме се изложените от нас аргументи да бъдат взети предвид при формиране на		
--	--	--	--

	окончателния проект за изменение и допълнение на ЗДДС. Оставаме на разположение за всякакви допълнителни коментари и анализи.		
АИКБ	Разглеждаме законопроекта за изменение и допълнение на Закона за данък върху добавената стойност като акт на хармонизация на българския правен ред с европейски директиви и с решения на Съда на Европейския съюз (СЕС) и като нормативно преодоляване на установени в практиката несъответствия с правото на Европейския съюз. Предлаганото освобождаване от данък при внос на стоки, осъществено от Европейската комисия или от агенция или орган, създадени съгласно правото на ЕС, когато ЕК или такава агенция или орган внасят тези стоки при изпълнението на задачи, възложени им от правото на ЕС в отговор на пандемията от COVID-19, или от въоръжените сили на други държави членки на ЕС за ползване от тези сили или от придружаващия ги цивилен персонал, или за снабдяването на техните офицерски или войнишки столове, когато тези сили вземат участие в отбранителни дейности, имащи за цел изпълнение на дейност на Съюза в рамките на общата политика за сигурност и отбрана, както и облагането на доставка на стоки или услуги до друга държава членка, предназначени за въоръжените сили на всяка държава, която е страна на Северноатлантическия договор, различни от държавата членка по местоназначение, съответстват на изискванията на Директива (ЕС) 2019/2235 и Директива (ЕС) 2021/1159 и като така следва да бъдат подкрепени. Същото се отнася и до предложения	Приема се	

	Приветствахте въвеждането на норми за корекции при грешно данъчно третиране на доставка, установено е влязъл в сила ревизионен акт, тъй като този въпрос не беше решен в националното законодателство и са причина за много съдебни дела, доколкото имаше за следствие двойно облагане с данъка (при доставчика и при клиента), което нарушава принципа за неутралност на данъка. Не може да не отбележим, че предлаганото облагане с ДДС на ваучерите за храна поставя в неравности по положение предприятията, които ле са регистрирани по ЗДДС, тъй като същите занапред биват лишени от правото да ползват данъчен кредит, което означава, че за тях ваучерите ще са с 20 по сто по-скъпи спрямо тези, които имат регистрация по ЗДДС. Това решение не кореспондира с необходимостта от разширяване на прилагането на модела на черно заплащане и едновременно с това представлява не равнопоставено третиране на икономически оператори.	Приема се Не се приема	задължените лица. Въвеждането на намалена ставка на ДДС не може да се разглежда изолирано и е необходимо същото да се преценява, както в контекста на данъчната политика, така и на другите политики на страната. Отразено в проекта на ЗИДЗДДС Позицията на Европейската комисия е, че ваучерите за храна по член 131в, алинея 2, точка 3 от ЗДДС отговарят на условията, за да бъдат смятани за „ваучери“ по смисъла на член 30а, точка 1) от Директива 2006/112/ЕО. Тъй като ваучерите за храна може да се обменят както за ресторантьорски или кетъринг услуги, облагани по намалената ставка, така и за хранителни продукти, облагани по стандартната ставка, дължимият ДДС не е известен към момента на издаване на ваучера. Следователно ваучерите за храна не може да се смятат за „ваучери за конкретна цел“ и поради това следва да се разглеждат като „ваучери за множество различни плащания“ („многоцелеви ваучери“).
--	---	--	---

